

yttret idag i en tidligere Sag, at det er meget bedre at afgjøre en Gjenstand ved Lovgivningen, end enten ad den administrative eller ad den judicielle Vej; kan man afgjøre denne Sag her ved en Lovbestemmelse, saa forebygger man megen Strid. Jeg troer nu, at Thinget uden videre kan føie det foreslaaede lille Tillæg til, thi der paabydes ikke nogen ny Afgift, og det kan antages for givet, at Gageringen for Skolelærerne ikke derved vil komme til at overstige det rette Maal. Og dernæst mener jeg, at Thinget bør føie dette Tillæg til, fordi man inden den forventede Omordning af Skoleloven, ikke bør give Afkald paa nogen Afgift til samme, saavel for den heri indeholdte Grundsætnings som for selve Indtagtens Skyld.

Monrad: Da jeg ikke kan nægte, at Ordene: „tilsvaret af Communerne eller overtaget af Andre“, vel maae forstaaes saaledes, at der her hviler en Fordring, enten paa Kommunen eller paa en eller anden Fremmed, til at udrede den, saa finder jeg heller ikke, at der er nogen Betænkelse ved at gaae ind derpaa. Jeg veed ikke, om det efter den Stikkelse hvori § 1 er vedtaget, maaskee ikke allerede ligger deri, da det i § 1 udtrykkeligt hedder, at den Afgift, som nu under Navn af Degnepension paahviler Skolelærer-Embederne, skal bortfalde, hvoraf synes at følge, at hvis denne Byrde ikke skal paahvile Skolelærerembederne men Andre, er den ikke ophævet. Men der ere forskjellige Meninger derom, og jeg antager, at disse Ord her: „er tilsvaret af Kommunen eller overtaget af Andre“, dog ikke kunne gjælde det Tilfælde, i hvilket det er en Gave eller et Gratiale, som Kommunen eller en Godseier har udredt, men kun kan gjælde det Tilfælde, hvori det som en Forpligtelse har paahvilet den Paagjældende at udrede denne Afgift, saa at der ingen Betænkelse er ved at antage dette Forslag.

F. Jespersen: Den næstforrige Taler yttrede, hvad jeg ogsaa maae billige, at Lovgivningen burde saavidt muligt assistere Veien for den judicielle og administrative Afgjørelse, men dersom det har været hans Mening med de to Forslag, for hvilke han staaer i Spidsen, saa vil han allerede af den sidste Talers Ord have erfaret, at han har været meget uheldigt

i saa Henseende; thi uagtet de fleste Talere her, troer jeg, ligesom ogsaa den ærede Cultusminister idag have sagt, at Loven, saaledes som den forrige Gang var vedtagen, ved Forslaget under Nr. 1 ikke vilde modtage nogen Forandring, saa har allerede den sidste Taler, nu spaaet, at der skulde nok blive Spørgsmaal baade i Administrationen og ved Domstolene, om dog ikke Afgiften skulde udredes, hvor den ikke hidtil havde hvilet umiddelbart paa Skolelærerne selv. **Monrad:** Umiddelbart, sagde jeg ikke). Det kan gjerne være, men det er da Meningen deraf. Jeg seer altsaa tydeligt, at det vel, idelmindste hos Enkelte, har været Meningen med Nr. 1, at ville have en Forandring ind i Loven og derved aabne en Vej for flere Processer; om dog nu virkelig ikke den Afgift skulde kunne fordres, og om de end ikke have været heldige nok til, at fatte § 2 igjennem, saa vilde dog være muligt, at de ved Domstolene kunde vinde deres Proces. Jeg har den Tillid til Majoriteten heri Forsamlingen, at den vil staae ved den Beslutning, som den tog ved Sagens anden Behandling, at Degnepensionen, den i Loven under dette Navn omhandlede Afgift, skulde bortfalde, og jeg troer, at Forsamlingen i Dag vil vedkjende sig det samme.

Gottlob: Efter hvad her er foresaldet kan jeg ikke nære samme Tro som den sidste ærede Taler, at Forsamlingens Majoritet vil holde paa den Beslutning, som den vedtog under denne Sags 2den Behandling. Efter at det første Ændringsforslag, som var stillet, er vedtaget, mener jeg nemlig at Degnepensionen i det Hele taget er bortfalden, hvad enten den er bleven udredet af Skolelærerne eller den har været overtaget og hidtil udredet af Andre, thi den er bleven udredet af Andre, fordi den paahvilede Skolelærerne, og fordi man har villet spare dem for denne Udgift. Naar man dernæst søger at bringe det andet Ændringsforslag igjennem, efterat det første er vedtaget, og bringe det igjennem i den Form, hvori det her staaer, da skjøner jeg ikke rettere, end at man derved paalægger enten en Commune eller en Privatmand et ganske nyt Slags Skolekat (Sa!). Hidtil har Kommunen eller en Privatmand udredt et Bidrag til det lærde Skole-